

Verksamhetsberättelse 2018

Produktionsstyrelsen

Nämndversion

Ordförande: Gunnar Fristedt

Produktionschef: Kent Henningson

Viktiga händelser 2018

- Central elevhälsa har inrättats och en elevhälsochef har rekryterats
- En resursskola har startat för grundskoleelever med behov av särskilt anpassad undervisning
- Utökning av gymnasiet med ytterligare två klasser
- Meritering av särskilt skickliga lärare genomförs
- Pedagogisk omsorg startar på Ingmarsö
- Uppstart av bostad för särskild service för barn och ungdomar (LSS 9:8)
- Satsning på digitalisering i vård och omsorg genom projektet Digit avslutas
- Elektroniskt ledningssystem för systematisk uppföljning av kvalitet införs inom vård och omsorg.

Ekonomisk sammanfattning

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Budget 2018	Utfall 2018	Budget- avvikelse	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	1 456	3 032	1 576	809
Övriga intäkter	1 086 453	1 099 169	12 716	1 061 180
Summa intäkter	1 087 909	1 102 200	14 292	1 061 989
<i>varav internt</i>		<i>1 010 270</i>		<i>982 875</i>
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-740 439	-766 131	-25 693	-727 808
Lokalkostnader	-119 814	-121 942	-2 128	-112 493
Kapitalkostnader	-3 956	-4 933	-977	-4 345
Köp av verksamhet	-6 595	0	6 595	-5 875
Övriga kostnader	-217 104	-232 548	-15 444	-222 899
Summa kostnader	-1 087 909	-1 125 555	-37 646	-1 073 420
<i>varav internt</i>		<i>196 329</i>		<i>183 770</i>
Verksamhetens nettokostnader	0	-23 354	-23 354	-11 431

Produktionsstyrelsen uppvisar en avvikelse mot budget på -23,4 mnkr, motsvarande 2,1% av omsättningen. Nyckeltalet för personalkostnaderna uppgår till 69,5% (68,5%) av omsättningen. Budgetavvikelsen på intäktssidan härrör sig inom grundskolan från ökade intäkter för extratjänster 3 mnkr samt ett tillkommande statsbidrag på 2,4 mnkr. Inom gymnasieskolan ökar intäkterna pga ökat elevantal och inom förskolan har vi fler barn i de yngre åldrarna, vilket påverkar intäkterna positivt. Den negativa avvikelsen hänförs i första hand till grundskolan (-13,2 mnkr) som under höstterminen haft problem med att anpassa sin personalkapacitet efter en lägre elevvolym än budgeterat, äldreomsorg och hemtjänst (-5,1 mnkr) och Komvux (-3,4

mnkr) varav SFI (-1,6 mnkr). Förskolan har hållit sin budget (0,3 mnkr) och Gymnasiet visar på ett överskott mot budget (0,6 mnkr).

Redovisningen av köp från Modersmålsenheten samt Hälso och Sjukvårdsenheten förändrades under 2018 från köp av verksamhet till övriga kostnader (-9,4 mnkr).

Under 2019 kommer stor vikt att läggas vid att förbättra och utveckla arbetet med budgetering, uppföljning samt analys av ekonomi och kvalitet. Vi ser ett behov av att på ett tydligare sätt tidigt urskilja och följa de delar av verksamheten där särskilda åtgärder behöver vidtas. Vidare ska prognossäkerheten och hanteringen av eventuell ekonomisk avvikelse utvecklas.

Nedanstående tabell visar resultatet nedbrutet i respektive verksamhetsområde.

Driftsredovisning per verksamhet (tkr)	Budget 2018	Utfall 2018	Budget-avvikelse	Utfall 2017
Förskolor	0	267	267	-3 899
Utbildning	-2 691	-18 186	-15 495	-2 478
VoO	-1 809	-8 654	-6 845	-8 800
Kultur och Fritid	0	-670	-670	227
Måltidsenheten	0	-611	-611	581
Produktionen centralt	4 500	4 500	0	2 938
Verksamhetens nettokostnader	0	-23 354	-23 354	-11 431

Investeringsredogörelse

Investeringsredovisning (tkr)	Budget 2018	Utfall 2018	Budget-avvikelse	Utfall 2017
Förskolor	630	109	521	1 107
Utbildning	1 997	3 210	-1 213	3 480
VoO	756	632	124	145
Kultur och Fritid	169	367	-198	158
Måltidsenheten	160	471	-311	772
Produktionen centralt	288	0	288	671
Summa	4 000	4 789	-789	6 332

Investeringsredogörelsen visar att Produktionsstyrelsen överskred budget med 0,8 mnkr under 2018. Största delen ligger inom utbildning och beror bland annat på uppstart av Resursskolan samt arbetsmiljörelaterade investeringar för Bergsättraskolans elever i matsalen på Träsättraskolan.

Mål och måluppfyllelse 2018

Produktionsstyrelsens verksamheter präglas överlag av hög kundnöjdhet.

Ambitionsnivån hos chefer och medarbetare är hög och arbete pågår ständigt för att förbättra kvaliteten inom befintliga ramar.

År 2018 har Produktionen lyckats förbättra kvaliteten inom flertalet verksamheter. Tydligast är detta inom grundskolan där vi med glädje kan konstatera att elevernas skolresultat fortsätter att förbättrats. Även inom vårdverksamheterna utvecklas kvaliteten i rätt riktning.

Målet att bedriva verksamheten med ekonomi i balans nåddes inte under 2018. En stor anledningen till underskottet var en alltför optimistisk budgetering av antalet elever i grundskolan, vilket medförde en för hög personalbemanning under höstterminen. Tydliga åtgärder har vidtagits för att under 2019 förbättra ekonomin och prognossäkerheten.

KF inriktningsmål	PS resultatmål	Resultatmålet uppnått	Kommentar
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Ekonomi i balans inom respektive verksamhetsområde	NEJ	Övergripande resultat -23,4 miljoner
Österåker ska vara bästa skolkommunen i länet	Förbättra genomsnittligt meritvärde åk 9 mer än genomsnittlig förändring i länet.	NEJ	Genomsnittligt meritvärde 2018 (juni): 241,2 2017 (juni): 240,8 2016 (juni): 235,5 Produktionens meritvärde åk 9 höjdes med 0,4 poäng. (Länets höjning 4,5poäng)
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Andelen omsorgstagare som är nöjda ska öka inom äldreboende	JA	2018 77% 2017 53% 2016 78%
	Andelen omsorgstagare som är nöjda ska öka för hemtjänst	JA	2018 91% 2017 90% 2016 85%
	Andelen omsorgstagare som är nöjda ska öka för funktionshinder	JA	2018 82% 2017 81% 2016 77%
Österåker ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Produktionsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare		Ingen medarbetarundersökning genomfördes under 2018.
	Senast 2018 ska alla förskolor i kommunen ha inventerat material och utrustning som barnen kommer i kontakt med samt ha en handlingsplan för hur farliga ämnen kan fasas ut.	JA	Samtliga kommunala förskolor har inventerat material och utrustning som barnen kommer i kontakt med och har även en handlingsplan för hur farliga ämnen kan fasas ut.

Ytterligare beskrivning av måluppfyllelsen presenteras under respektive verksamhet nedan.

Utbildning

Utbildning totalt, inkl. förskola, grundskola, komvux och gymnasium

Verksamhetsområde Utbildning (totalt)	Budget 2018	Utfall 218	Budget-avvikelse	Utfall 2017
INTÅKTER				
Avgifter	0	26	26	22
Övriga intäkter	717 233	727 484	10 251	683 282
SUMMA INTÅKTER	717 233	727 510	10 277	683 303
KOSTNADER				
Personalkostnader	-492 457	-507 737	-15 280	-468 690
Lokalkostnader	-94 602	-95 783	-1 180	-83 647
Kapitalkostnader	-2 636	-3 520	-885	-2 835
Köp av verksamhet	-3 516	0	3 516	-5 875
Övriga verksamhetskostnader	-126 713	-138 388	-11 675	-128 632
Finansiella kostnader	0	-2	-2	-3
SUMMA KOSTNADER	-719 924	-745 430	-25 506	-689 681
RESULTAT	-2 691	-17 920	-15 229	-6 378

Verksamhetsområdet Utbildning redovisar ett underskott mot budget på -15,2 mnkr. Förskolan (+0,3 mnkr), Gymnasiet och Mottagningsenheten (1,2 mnkr) visar på bättre resultat än budgeterat medan den negativa avvikelsen i första hand hänförs till grundskolan (-13,2 mnkr) och Komvux (-3,4 mnkr) varav SFI (-1,6 mnkr). Budgetavvikelsen på intäktssidan härrör sig inom grundskolan från ökade intäkter för extratjänster 3 mnkr samt ett tillkommande statsbidrag på 2,4 mnkr. Inom gymnasieskolan ökar intäkterna pga ökat elevantal och inom förskolan har vi fler barn i de yngre åldrarna, vilket påverkar intäkterna positivt. Personalkostnaderna inom utbildning uppgår till 83,82% av omsättningen.

Underskottet inom grundskolan kan direkt härledas till den felbedömning av antal elever som gjordes inför höstterminen 2018. Då rektorerna fortfarande under vårterminen 2018 kunde se en högre elevvolym än den budgeterade så planerade de sin bemanning för höstterminen utefter en fortsatt elevtillströmning i enlighet med budget. Detta ledde till att de kommunala grundskolorna per den 15 september totalt hade en överanställning på ca 11,5 årsarbetare. Respektive enhet fick uppdrag att omedelbart vidta åtgärder för att dämpa de ekonomiska effekterna. Det visade sig dock svårt att genomföra verk samma förändringar under pågående termin, vilket ledde till att det prognostiserade underskottet fortsatte att öka under hela hösten. Processen för att balansera antalet personal till antalet elever fortgår under vårterminen men vissa åtgärder är inte möjliga att genomföra före läsårsskiftet i

augusti 2019. Verksamhetsområdet grundskola har med planerade och vidtagna åtgärder lämnat en budget i balans inför 2019.

Som ett led i att stärka det pedagogiska ledarskapet är mötesstrukturen inom utbildningsområdet organiserats i två delar. En arbetsdel som behandlar praktiska frågor och en utvecklingsdel som har allt fokus på det pedagogiska ledarskapet. Det är i det senare forumet som verksamhetscheferna skapar förutsättningar för och driver förskolechefers och rektorer ledarutveckling. Det sker genom koppling till teori, synliggörande av handlingar, kollegiala utmaningar och stöd. Effekter av detta, förutom varje ledares personliga utveckling, är även att koncerntänkandet ökar och har blivit än mer synligt under 2018 samt att förskolechefer och rektorer utgör kollegialt stöd för varandra även utanför dessa forum. Grundtanken till arbetssättet utgår ifrån att vi ”alla har del i studentmössan” och med det för ögonen leder verksamhetscheferna utvecklingsfrågor ur ett helhetsperspektiv där varje verksamhet ses som en del i det gemensamma målet; hög måluppfyllelse för våra elever.

Cirka 10 nya förstelärare har utsetts, dessa har samtliga genomgått en meritering för att säkerställa de kompetenser som eftersöks.

Ungefär 20 miljoner fördelas av förvaltningen för att öka likvärdigheten mellan våra skolenheter. Det sker genom sk SALS-fördelning där andel elever som är födda utomlands och andel föräldrar med låg utbildningsbakgrund är faktorer för fördelningen. Ytterligare medel fördelas för elever i behov av särskilt stöd. Förskolan har extra resurser i form av socioekonomisk viktning och verksamhetsförstärkning till barn med mycket stort stödbehov såsom till exempel multihandikapp.

Produktionsförvaltningens rektorer är välutbildade, alla rektorer utom en har gått eller går just nu den statliga rektorsutbildningen i regi av Rektorsutbildningen vid Uppsala universitet. Hälften av förskolecheferna har genomfört rektorsutbildningen och en har startat 2018.

Utbildningsområdets pedagogiska bokslut görs vid läsårets slut i juni. Verksamheterna följs löpande upp under läsåret av rektor, sammanfattas av verksamhetscheferna och rapporteras till Produktionsstyrelsen i augusti. Fortsatt fokus på systematisk uppföljning av elevresultaten på enhetsnivå förväntas ge Huvudmannen bättre förutsättningar att fördela resurser där de bäst kommer till nytta.

Volymer utbildning

Siffrorna i tabellerna avser antal barn och elever per den 15 oktober

Förskola	2018	2017	2016
1-2 år	452	430	476
3-5 år	984	996	950
Totalt	1436	1426	1426

Pedagogisk omsorg	2018	2017	2016
1-2 år	3	N/A	N/A
3-5 år	4	N/A	N/A
Totalt	7	N/A	N/A

Grundskola	2018	Budget 2018	2017	2016
Förskoleklass	456	495	487	473
Grundskola	3847	3947	3850	3661
<i>-varav särskola</i>	27	30	30	37
Totalt	4303	4442	4337	4134

Gymnasium	2018	2017	2016
Gymnasium	626	572	486
<i>-varav språkintr.</i>	95	111	112
Totalt	626	572	486

Komvux**	2018	2017	2016
Lärvux	8	10	11
Grundläggande vuxenutbildning*	173	213	N/A
Gymnasial vuxen- och påbyggnadsutbildning*	825	964	N/A
Svenska för invandrare	339	264	N/A

*Antal kursdeltagare (elever kan läsa flera kurser samtidigt)

**Komvux verksamheter har genomgått en stor förändring vilket har förändrat sättet att räkna volymer

Förskolornas volymer ligger i stort sett på samma nivå som tidigare. Befintliga förskolors kapacitet är till fullo utnyttjad.

De kommunala grundskolorna redovisar ungefär samma volym som föregående år. Det var oväntat då rektorerna fortfarande under vårterminen 2018 kunde se en högre elevvolym än den budgeterade och planerade sin bemanning för höstterminen utefter en fortsatt elevtillströmning i enlighet med budget.

Fortfarande har vi högt söktryck till många av våra skolor. Andelen nyanlända elever fördelades på fler skolor 2018 än tidigare.

Söktrycket till Österåkers gymnasium har varit högt de senaste åren och skolan växte med ytterligare två klasser till höstterminen 2018. Ökat antal elever på skolan skapar utmaningar i att få matsal och idrottshallstider att räcka till.

Förskola

Verksamhetsområde Förskolor	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	171 805	177 211	5 406	164 598
SUMMA INTÄKTER	171 805	177 211	5 406	164 598
KOSTNADER				
Personalkostnader	-123 266	-127 241	-3 975	-119 321
Lokalkostnader	-18 626	-18 873	-246	-18 508
Kapitalkostnader	-355	-463	-108	-295
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-29 558	-30 367	-810	-30 372
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-171 805	-176 944	-5 140	-168 497
RESULTAT	0	267	267	-3 899

Förskolorna håller sin budget och redovisar ett resultat i balans. Personalkostnaderna uppgår till 71,8% av omsättningen.

Preliminära siffran för antal barn per årsarbetare låg i oktober 2018 på 5,73. Luna, Färglådan, Bikupan och Säby förskolor har beviljats statsbidrag för minskade barngrupper för läsåret 18/19 och har därmed lägre antal barn per pedagog, ett snitt på cirka 5,3. Det snittet påverkar totalen i positiv riktning. Vi ser att vuxentätheten skiljer sig mellan våra förskolor, och att siffrorna i stor utsträckning påverkas av andelen deltidsbarn. Arbetet med att sänka nyckeltalet barn/årsarbetare fortsätter under 2019. Besked om nytt statsbidrag sker precis innan midsommar och osäkerheten kring statsbidrag gör den långsiktiga planeringen försvaras.

Den enskilt viktigaste parametern för kvalitet är förskollärartätheten. Vi står inför en reviderad läroplan som än mer fokuserar förskollärarens uppdrag. Det råder dock svårighet att rekrytera förskollärare, och löneläget är högt. Andelen förskollärare var inom produktionens verksamheter 2017 32 % men har ökat till 37 % 2018. I den akademiska världen runt förskolan lyfts 40 % som en nivå där förskolor med lägre täthet än så har svårt att upprätthålla en god kvalitet i enlighet med läroplanen.

Forsknings- och utvecklingsprogrammet Undervisning i förskolan (Undif) är egentligen avslutat, bara ett stort slutseminarium i Malmö kvarstår. Produktionen

deltar med samtliga förskolor. Deltagandet har varit en viktig parameter i utveckling av undervisning i förskolan och barnens möjlighet till utvidgat lärande. Avslut på programmet och den reviderade läroplanen är definitivt en start på ett läge där lärande, undervisning, omsorg och utbildning är självklara delar i våra förskolor. I samband med programmet har två förskollärare skrivit en vetenskaplig artikel. Den kommer att presenteras på avslutningsseminariet där också två deltagande förskolor kommer att redovisa sina erfarenheter.

Utifrån det pedagogiska bokslutet från juni 2018 fokuseras utvecklingsområden såsom Barn i förskolan med annat modersmål ska stimuleras språkligt, öka förskollärartätheten för högre kvalitet, barns inflytande och tillgänglighet.

Grundskola

Verksamhetsområde Grundskola	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	476 314	481 311	4 997	455 522
SUMMA INTÄKTER	476 314	481 311	4 997	455 522
KOSTNADER				
Personalkostnader	-323 984	-333 820	-9 836	-306 902
Lokalkostnader	-66 214	-66 515	-301	-55 571
Kapitalkostnader	-1 753	-2 560	-807	-2 170
Köp av verksamhet	-2 216	0	2 216	-3 851
Övriga verksamhetskostnader	-84 838	-94 322	-9 484	-85 378
Finansiella kostnader	0	-1	-1	-3
SUMMA KOSTNADER	-479 005	-497 218	-18 213	-453 876
RESULTAT	-2 691	-15 907	-13 216	1 646

Grundskolorna redovisar en budgetavvikelse på -13,2 mnkr. Personalkostnaderna uppgår till 69,4% av omsättningen. Redovisningen av köp från Modersmålsenheten förändrades under 2018 från köp av verksamhet till övriga kostnader (-5,4 mnkr).

Budgetavvikelsen för intäkterna beror dels på ej budgeterade intäkter för stadsbidrag men även redovisningstekniska orsaker som ersättning för Extratjänster, 3 mnkr där motsvarande kostnad ligger som personalkostnad.

Den goda kvalitén och därmed elevernas resultat är fortfarande tydlig. Meritvärdet i åk 9 fortsätter att öka. De kompetensutvecklingsinsatser som genomförs är kopplade till de utvecklingsområden som identifierades i det systematiska kvalitetsarbetet. Vi har fortsatt fokus på att elevernas frånvaro ska minska. Produktionens skolor

samarbetar framgångsrikt med socialförvaltningen för att komma tillrätta med problematisk skolfrånvaro.

Ytterligare ett tiotal lärare har genomgått ett meriteringsprogram i samarbete med företaget Arete. Efter godkännande anställs läraren som förstelärare med uppdrag att utveckla och förbättra undervisningen.

Särskolan fortsätter att bedriva ett kvalitativt gott arbete. Dock är de små elevvolymerna en utmaning ur ett ekonomiskt perspektiv.

Förberedelseklass grundskola	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	3 219	4 911	1 692	2 510
SUMMA INTÄKTER	3 219	4 911	1 692	2 510
KOSTNADER				
Personalkostnader	-1 892	-3 112	-1 220	-1 743
Lokalkostnader	-3	0	3	0
Kapitalkostnader	-12	0	12	0
Köp av verksamhet	-891	0	891	-955
Övriga verksamhetskostnader	-421	-2 958	-2 537	-362
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-3 219	-6 070	-2 851	-3 060
RESULTAT	0	-1 159	-1 159	-550

Förberedelseklasser finns i dag på tre skolor, Solskiftesskolan Margretelundsskolan samt numera även i Ljusterö skola. Klasserna hade per december totalt 56 elever i årskurs 1-9.

En framgångsfaktor är tillgången till studiehundledning på modersmålet. Vi har idag en väl fungerande central organisation för detta även om utmaningar finns när det gäller att hitta tolk/studiehundledare i vissa språk.

Gymnasium och Komvux

Verksamhetsområde Gymnasium och Komvux	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÅKTER				
Avgifter	0	26	26	22
Övriga intäkter	69 115	68 963	-152	63 162
SUMMA INTÅKTER	69 115	68 989	-126	63 184
KOSTNADER				
Personalkostnader	-45 207	-46 676	-1 469	-42 466
Lokalkostnader	-9 762	-10 395	-633	-9 567
Kapitalkostnader	-527	-497	30	-370
Köp av verksamhet	-1 300	0	1 300	-2 024
Övriga verksamhetskostnader	-12 318	-13 699	-1 381	-12 881
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-69 115	-71 268	-2 153	-67 308
RESULTAT	0	-2 279	-2 279	-4 125

Österåkers Gymnasium och Mottagningsenheten (1,2 mnkr) håller målet budget i balans och redovisar ett resultat som är bättre än budgeterat

Komvux visar ett underskott mot budget (-3,4 mnkr) varav SFI (-1,6 mnkr). Detta beror bland annat på en fördröjd studietakt jämfört med vad den ekonomiska ersättningsmodellen baseras på.

Österåkers gymnasium är populärt och utökade hösten 2018 med ytterligare två klasser på de teoretiska programmen varav en startades med mycket kort varsel.

Gymnasiet bedriver Erasmus- och Atlasprojekt vilka innebär utbyte med andra länder såsom Italien, Spanien, Tjeckien, Uganda samt Holland. Skolan har utvecklingsgrupper, ledda av förstelärare, i språkutveckling, internationalisering, matematik, kommunikation samt digitalisering.

Inom språkintröduktion har antalet elever minskat något och bemanningen har anpassats efter det. Gymnasiet omfattas nu av den centrala elevhälsan vilket ger en bättre tillgång till alla personalkategorier som ingår.

Komvux Österåker står sig kvalitativt mycket väl i konkurrensen inom vuxenutbildningen men har stora svårigheter att klara ekonomin. I och med auktorisationen har antalet utförare ökat och konkurrensen är stor. De egna kursutvärderingarna som genomförs visar att eleverna är nöjda med utbildningen. Samtliga lärare är behöriga och vi erbjuder klassrumsundervisning i större omfattning

än våra konkurrenter, distansstuderande erbjuds ett handledningstillfälle. Det finns två förstelärare varav den ena i svenska som andra språk. Båda dessa faktorer är framgångsfaktorer som behöver marknadsföras. De nya ersättningsmodellerna har inneburit stora utmaningar i att utveckla både verksamhet och administration. Betalningsmodellen kräver omställningar som är svåra att hitta lösningar för. Det är en liten organisation med tolv lärare och att driva en mindre verksamhet än så är mycket svårt. Fortsatt arbete med att anpassa organisationen pågår. Den övervägande orsaken till underskottet är ekonomin inom SFI-undervisning samt ett minskat elevunderlag inom gymnasiedelen.

Andel godkända betyg är på grunddelen 87 % och inom gymnasiedelen 85%. Det är en liten sänkning från föregående läsår i måluppfyllelse. De strukturella förändringar som skett under tiden är att delkurserna blev fler och då är det svårt att göra jämförelser. För SFI har 250 betyg uppnåtts och 221 avhopp har registrerats. Snittstudietiden för ett betyg är 200 timmar. Elever på studieväg 2c har en långsammare progression och behöver mycket tid. De saknar många gånger strategier för lärande. Det är högre grad av avbrott på SFI än föregående år. Fler elever som påbörjar och avslutar innan de är klara. Fler personer har också en långsam studietakt vilket påverkar genomströmning och den ekonomiska ersättningen negativt. Fler studievägar har tillkommit vilket gör det svårt att analysera betygsresultatet. En förklaring kan vara svårigheten att kombinera arbete med studier.

Förbere delseklass gymnasium	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÅKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	11 820	12 909	1 089	10 219
SUMMA INTÅKTER	11 820	12 909	1 089	10 219
KOSTNADER				
Personalkostnader	-8 100	-8 642	-542	-7 379
Lokalkostnader	-1 635	-1 825	-190	-2 173
Kapitalkostnader	-101	0	101	0
Köp av verksamhet	-400	0	400	-1 106
Övriga verksamhetskostnader	-2 274	-2 597	-323	-2 273
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-12 510	-13 064	-554	-12 931
RESULTAT	-691	-155	535	-2 712

80 elever inskrivna på språkintröduktion i december 2018. Vi har beviljats statsbidrag för introduktionsprogram som används till kompetensutveckling, strukturförändring samt för stöd till elever.

Vi har mottagit kritik från Skolinspektionen angående elevernas möjlighet till studiehandledning och studie- och yrkesvägledning. Detta är två områden som behöver åtgärdas för att följa de krav som de statliga styrdokumenterna anger.

Vi har utmaningar med lokaler placerade på olika platser vilket försvårat inkludering och integration. Vi har även utmaningar med att leva upp till det beslut som i juli 2018 fattades av Skolverket. Beslutet innebär att alla elever på introduktionsprogrammet ska garanteras minst 23 timmars undervisning per vecka, vilken inte till fullo är finansierad av staten.

SFI Komvux	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Huvudintäkter	3 944	4 075	131	3 188
SUMMA INTÄKTER	3 944	4 075	131	3 188
KOSTNADER				
Personalkostnader	-2 906	-4 744	-1 838	-4 634
Lokalkostnader	-636	-636	0	-603
Kapitalkostnader	-9	0	9	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-393	-334	59	-563
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-3 944	-5 714	-1 770	-5 800
RESULTAT	0	-1 639	-1 639	-2 612

156 studerande på svenska för invandrare (SFI) i december. Övergången till att Österåkers kommun är en del av Kunskapscentrum Nordost (KCNO) vad gäller SFI innebär stora utmaningar kring den ekonomiska ersättningsmodellen.

Effektiviseringsåtgärder är beslutade i samverkan med de fackliga organisationerna. Trots åtgärder visar analysen på mycket stora svårigheter att driva SFI med en ekonomi i balans. Det råder stor osäkerhet kring mängden elever som verkligen deltar och slutför sina studier, och därmed inbringar en intäkt.

Diskussion har genomförts med Arbetsförmedlingen för att skapa bättre förutsättningar för att de studerande ska kunna slutföra sina studier.

Vård- och omsorg

Verksamhetsområde Vård och Omsorg	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÅKTER				
Avgifter	0	443	443	371
Övriga intäkter	206 176	207 879	1 703	214 031
SUMMA INTÅKTER	206 176	208 323	2 147	214 402
KOSTNADER				
Personalkostnader	-164 717	-174 623	-9 905	-180 749
Lokalkostnader	-6 221	-5 748	472	-6 371
Kapitalkostnader	-534	-606	-72	-526
Köp av verksamhet	-3 079	0	3 079	0
Övriga verksamhetskostnader	-33 433	-35 997	-2 563	-35 556
Finansiella kostnader	0	-2	-2	0
SUMMA KOSTNADER	-207 985	-216 976	-8 991	-223 202
RESULTAT	-1 809	-8 654	-6 845	-8 800

Verksamhetsområdet Vård och Omsorg redovisar ett underskott mot budget på -6,8 mnkr. Det är främst verksamhetsområdet Äldreomsorg och Hemtjänst som bidrar till avvikelsen (-5,1 mnkr). Personalkostnaderna uppgår till 83,5% av omsättningen.

Budgetavvikelsen för intäkterna beror dels på nya kunder med tyngre vårdbehov men även redovisningstekniska orsaker som ersättning för Extratjänster, 1,8 mnkr där motsvarande kostnad ligger som personalkostnad.

Redovisningen av köp från Hälso och Sjukvårdsenheten förändrades under 2018 från köp av verksamhet till övriga kostnader (-3,1 mnkr).

Äldreomsorg och hemtjänst

Verksamhetsområde Äldreomsorg & Hemtjänst	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	46 268	47 377	1 109	53 441
SUMMA INTÄKTER	46 268	47 377	1 109	53 441
KOSTNADER				
Personalkostnader	-36 257	-42 487	-6 229	-44 892
Lokalkostnader	-279	-296	-17	-417
Kapitalkostnader	-376	-434	-58	-333
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-11 165	-11 110	55	-12 503
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-48 077	-54 326	-6 249	-58 145
RESULTAT	-1 809	-6 949	-5 140	-4 703

Äldreomsorg och hemtjänst redovisar en avvikelse mot budget på -5,1 mnkr. Solgården håller målet budget i balans. Avvikelsen fördelas mellan Solskiftets Äldreboende (-2 mnkr) och Ljusterö Hemtjänst (-3 mnkr). Personalkostnaderna uppgår till 89,4% av omsättningen.

På Solskiftets äldreboende har åtskilliga ekonomiska åtgärder genomförts under 2018 och ytterligare åtgärder har undersökts av förvaltningen. Bedömningen gjordes att det saknas möjligheter att bedriva äldreboende med en ekonomi i balans. Frågan om en fortsatt kommunal drift av Solskiftets äldreboende har lyfts till socialförvaltningen.

En ovanligt hög korttids-sjukfrånvaro, i början av 2018 samt den ökade konkurrensen om medarbetare under semesterperioderna har varit extra kännbar för Ljusterö vård och omsorg där övertidskostnaden avvek från den budgeterade lönekostnaden.

Funktionsnedsättning

Verksamhetsområde Funktionsnedsättning	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	0	443	443	371
Övriga intäkter	159 908	160 502	594	160 590
SUMMA INTÄKTER	159 908	160 945	1 038	160 961
KOSTNADER				
Personalkostnader	-128 460	-132 136	-3 676	-135 857
Lokalkostnader	-5 941	-5 452	489	-5 954
Kapitalkostnader	-158	-172	-14	-193
Köp av verksamhet	-3 079	0	3 079	0
Övriga verksamhetskostnader	-22 268	-24 887	-2 619	-23 053
Finansiella kostnader	0	-2	-2	0
SUMMA KOSTNADER	-159 908	-162 650	-2 742	-165 057
RESULTAT	0	-1 705	-1 705	-4 096

Funktionsnedsättning redovisar en avvikelse mot budget på -1,7 mnkr. Gruppbestäderna (1,1 mnkr) och Daglig Verksamhet (1,8) visar positivt utfall mot budget medan verksamhetsområdet tyngs av bland annat Solskiftets Barn och Ungdomsverksamhet (-3,9 mnkr). Personalkostnaderna uppgår till 81,8% av omsättningen.

Personlig Assistans har genomfört en stor förbättring av sina administrativa rutiner vilket lett till att vi under 2018 kunde börja utläsa en tydligare ekonomisk uppföljning och prognos av släpande intäkter från framförallt försäkringskassan.

Avvikelser mot budget har uppmärksammats på ett flertal enheter. Inom funktionshinderområdet har avvikelserna, till största del, kunnat förklaras genom att PO kostnader kopplade till övertidskostnader samt OB kategoriskt saknades i 2018 års budgetmallar.

För övriga enheter inom vård- och omsorg finns detaljerade åtgärdsplaner framtagna och verksamhetsområdet har med planerade samt vidtagna åtgärder lämnat en budget i balans inför 2019.

Resultat, deltagande i brukarundersökning

	2017	2018
Boendestöd	66 av 150 (44%)	61 av 120 (58,83%)
Daglig verksamhet	149 av 213 (69,95%)	133 av 178 (74,72%)
Gruppbostad	30 av 58 (51,72%)	22 av 33 (66,67%)
Servicebostad	21 av 40 (52,50%)	33 av 40 (82,5%)
Sysselsättning SoL	54 av 73 (73,97%)	50 av 64 (78,13%)

Verksamheterna präglas av hög kundnöjdhet och målet med ökad nöjdhet i brukarundersökningen har uppnåtts. Nyckeltal för äldreomsorg och hemtjänst har varit nöjdhet i helhet. Särskilt bör uppmärksammas att Solskiftets äldreboende återhämtade nivån på kundnöjdhet till 77% 2018. 2016 var siffran 78% men sänktes under 2017 till 53%. Nyckeltal för funktionshinderområdet har varit trivsel, även där har kundnöjdheten ökat. Sjukskrivningstalet har sjunkit markant under 2018 mycket på grund av enskilda enhetschefers aktiva arbete samt genom att ett nytt systemstöd har möjliggjort en effektivare administration. Den största sänkningen har skett på Solskiftets äldreboende.

Trots att Vård- och omsorg brottas med ekonomiska utmaningar präglas verksamheterna av kundfokus och stort engagemang. Verksamhetsområdet har låg personalomsättning bland både medarbetare och ledning. Genom införandet av ett elektroniskt stödsystem så har möjligheten till systematisk uppföljning av kvaliteten ökat markant. Ett stort arbete har gemensamt genomförts i ledningsgruppen för att stärka det tidigare manuella ledningssystemet. Parallellt med detta har utbildning av medarbetare startats som ett led i att skapa förutsättningar för att ledningssystem ska vara ett "levande" arbetsredskap för kvalitetsutveckling, inom hela verksamhetsområdet.

Under året har det fleråriga, EU-finansierade, Digit-projektet avslutats. Projektet har höjt baskunskapen för medarbetare och ledning när det gäller att manövrera i den digitala världen samt implementera välfärdsteknik inom verksamhetsområdet. Vidare har en utveckling av arbetsplatslärande kunnat tillämpas som ett resultat av DigIT-projektet. Forskning visar att arbetsplatslärande kan vara en effektiv strategi för kompetenshöjning/kompetensförsörjning inom verksamhetsområdet och det är en nationell angelägenhet att överbrygga glappet som uppstått mellan tillgång till resurser, medarbetare, och kraven på kompetens.

En organisatorisk förändring genomfördes under hösten inom funktionshinderområdet. Syftet med förändringen var att via en genomgripande genomlysning lägga grunden för en organisation som utifrån lagstiftarens krav och med fokus på balans samt hållbarhet gällande resurser, arbetsmiljö och kvalitet. Förvaltningen ser behov av fortsatt utveckling av ledningssystem och innovativa kompetenslösningar.

Volymen inom Vård och Omsorg

Volymen inom vård- och omsorg	2018	2017	2016
Funktionsnedsättning*	724	780	811
varav Avlösning/ledsagning	62	76	80
Äldreomsorg ink hemtjänst*	209	184	533
Totalt	995	964	1344

* En kund kan finnas hos flera utförare och räknas då i båda verksamheterna

Måltidsenheten

Verksamhetsområde Måltidsenheten	Budget 2018	Utfall 218	Budget- avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	43 572	43 955	383	42 600
SUMMA INTÄKTER	43 572	43 955	383	42 600
KOSTNADER				
Personalkostnader	-23 961	-23 745	216	-22 137
Lokalkostnader	-562	-365	197	-376
Kapitalkostnader	-163	-249	-86	-100
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-18 886	-20 207	-1 322	-19 404
Finansiella kostnader	0	0	0	-2
SUMMA KOSTNADER	-43 572	-44 566	-994	-42 019
RESULTAT	0	-611	-611	581

Måltidsenheten visar en mindre avvikelse mot budget på -0,6 mnkr. Avvikelsen beror på högre kostnader för inköp av livsmedel än budgeterat. Personalkostnaderna uppgår till 54% av omsättningen.

Volymer inom Måltidsenheten

Antal portioner	2018	2017	2016
Förskola	62 100	66 180	71 655
Grundskola	777 800	632 145	673 545
Gymnasium	91 700	78 450	79 854
Externa	37 200	37 650	80 796
Mellanmål, fritids	265 300	204 075	192 660
Äldreomsorgen	36 500	40 125	39 512
Summa	1 270 600	1 058 625	1 138 022

Måltidsenheten arbetar övergripande för att förmedla matglädje och ansvarar för tillagning av mat för barn, ungdomar och äldre. Maten lagas, med få undantag, från grunden. Tillagning ska ske nära och i dialog med våra matgäster. Ett nytt tillagningskök startade efter sportlovet vid det nybyggda köket på Österskärsskolan.

Vi använder de nationella och internationella närings- och kostrekommendationer vid planering, tillagning och servering av mat och måltider till äldre, förskolans barn samt grundskolans elever. Måltidsenheten har under året arbetat med att utveckla våra recept för ännu godare och bättre mat.

Nytt livsmedelsavtal tillsammans med STONO kommunerna startade 1 april 2018.

DigIt projektet, som måltidsenheten deltagit i, har avslutats under året. Det har för enheten bland annat betytt att all personal nu har en fungerande mejladress. Vår kommunikation via mejlen har blivit en stor förbättring för kunskapsutbyte, information och återkoppling.

Som ett led i att kvalitetssäkra verksamheten har alla skolor börja använda det webbaserade verktyget SkolmatSverige. Österåkers kommuns skolor är även anslutna till DinSkolmat vilket är en app som visar skolmatsedeln i mobilen.

Kostens inverkan på individen och samhället har kommit allt mer i fokus. Detta ställer krav på den mat och de måltider som erbjuds äldre, skolelever och förskolebarn. Mat och livsmedelsfrågor kommer att fortsätta vara högaktuellt. Det diskuteras just nu mycket om ekologiskt, närodlat, kravmärkt, fettkvalitet och klimatpåverkan.

Vi har arbetat för att öka vår andel av ekologiskt inköpta livsmedel. År 2018 var 28% av våra inköp ekologiska. Vår strävan är även mat tillagad på råvaror med lägre

koldioxidutsläpp – främst vegetariska och ekologiska. Syftet är att skapa en medvetenhet kring människors konsumtion och hur den påverkar vår miljö. Det arbetet kommer att intensifieras under 2019 och är ett försök att förändra något på ett optimistiskt och glädjefyllt sätt - det är enkelt att göra skillnad!

Det har startat genom att vi;

- Planerar in mindre men medvetet valt kött
- Följer säsong
- Har kontroll på och arbetar aktivt för att minska svinn

Kultur och Fritid

Verksamhetsområde Kultur & Fritid	Budget 2018	Utfall 218	Budget-avvikelse	Utfall 2017
INTÄKTER				
Avgifter	1 456	2 575	1 119	416
Övriga intäkter	40 836	40 506	-330	45 807
SUMMA INTÄKTER	42 292	43 081	789	46 143
KOSTNADER				
Personalkostnader	-20 111	-20 106	5	-20 785
Lokalkostnader	-18 266	-19 306	-1 040	-20 424
Kapitalkostnader	-223	-232	-8	-196
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-3 692	-4 108	-416	-4 591
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-42 292	-43 751	-1 460	-45 996
RESULTAT	0	-670	-670	147

Kultur- och fritidsverksamheterna visar en mindre avvikelse mot budget på -0,7 mnkr. Musikskolan och fritidsgårdarna uppfyller målet budget i balans. Den negativa avvikelsen beror på högre lokalkostnader, exkl hyror, inom Sport och friluft än budgeterat. Personalkostnaderna uppgår till 46,7%.

Volymer inom Kultur och Fritid

	2018	2017	2016
Fritidsgårdar, antal besökare	84 792	82 145	73 056
Musikskolan, antal elever	878	835	984

Sport och friluftsenheten

Byte av ishallens kylkompressorer lyckades genomföras under sommaren med endast en veckas fördröjning av säsongstarten. Den nya kylanläggningen medför en avsevärd energibesparing vilken i framtiden kan innebära utökad drift och längre säsonger. Ishockeyförbundet har besiktigat sargerna vilket resulterade i ett antal anmärkningar som nu är åtgärdade, och anläggningen är därmed certifierad för spel enligt förbundets regler.

Upphandling av ny ismaskin har genomförts under året och kommer att tas i bruk under hösten 2019.

Musikskolan

Den kommunala musikskolan bedriver en utåtriktad verksamhet med en lång rad elevkonserter som under 2018 ökat i antal. Unga i kommunen har för första gången genom musikskolan fått möjlighet att delta i kommunens sommarjobbserbjudande för ungdomar med musikframträdande på äldreboende. Nya elevkonserter har startat, bland annat bibliotekskonserter och öppen scen, där elever utöver den lektionsbundna undervisningen också fått möjlighet att möta en publik och tränas i scenisk förmåga.

Under året har åtgärder vidtagits för att anpassa antalet lärartjänster till elevantalet och verksamheten levererar ett överskott på 18 tkr. Nya elevgrupper har sökt sig till musikskolan genom utökning av utbudet och riktade kurser mot elever med särskilda behov samt öppen musikskola som startat med stöd av Statens Kulturråd. För att nå fler och sprida kunskap om musik och musikinstrument, har skolbesök genomförts och barn i åk F-3 bjudits in till allsångskonserter samt allmänheten till öppet hus.

Utveckling av kvaliteten har fortsatt genom fortbildning av lärarna i form av föreläsning, gemensam länsstudiedag, individuell kompetensutveckling och kontinuerliga, metodiska, pedagogiska forum.

Fritidsgårdsverksamheten

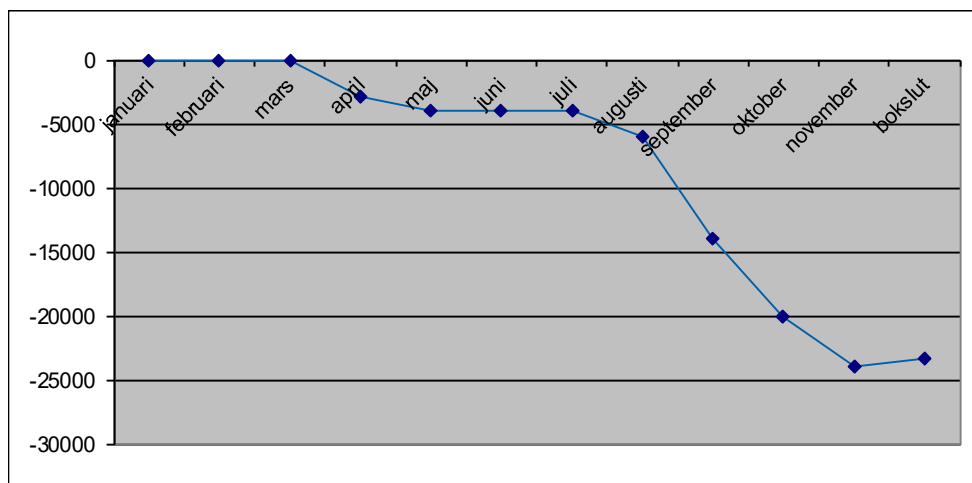
Verksamheten består av fyra fritidsgårdar och en fältgrupp, levererar ett resultat i balans för år 2018.

Mängden lovverksamheter för ungdomar inom fritidsgårdarnas ansvarsområde har utökats med medel från statsbidrag. Samarbete har skett med kommunens fritidshemsverksamhet och kommunens barn och unga har fått ta del av en mängd gratisaktiviteter.

Under 2018 har antalet besök varit ca 85 000st en ökning med ca 3 000 besök jämfört med år 2017. Medeltalet för besök är 93st på fredagar och 72st på lördagar. Det ständigt pågående integrationsarbete som bedrivs är ett lyckat arbete och i dagsläget är våra nyanlända en del av ungdomsgruppen. Ett förväntansdokument är framtaget, vilket är översatt till arabiska, farsi och engelska. Fritidsgårdarna är HBTQ- certifierade och under året har det bildats en ungdomsgrupp som kommer att få utbildning i att gå HBTQ-ronder på fritidsgårdarna. Det praktiska arbetet med ungdomsgruppen kommer att starta 2019.

Fältgruppen har varit delaktiga i planering och genomförande av ett flertal större arrangemang både i och utanför kommunen. Bland annat kring arrangemangen Ung i Roslagen, Drogföreläsning på biograf Facklan, #Metoo samt en regionsträff för fältarbetare med tema risk- och skyddsfaktorer. Gruppen arbetar med ett nytt material som ska stärka ungdomars skyddsfaktorer utifrån ett fritidsperspektiv.

Prognossäkerhet

I samband med skolval inför HT-18 konstaterades att grundskolan gjort en för hög personalanskaffning i förhållande till faktiskt antal erhållna elever. Olika åtgärder sattes in men hade inte den snabba effekt som vi prognostiserade. Prognossäkerheten är 2,1% av omsättningen.

Personaluppföljning

	2018	2017
Antal årsarbetare tillsvidare, totalt	1 262,60	1 214,90
-varav förskola	265,57	250,93
-varav grundskola/skolbarnomsorg	560,07	516,55
-varav gymnasie	53,25	49,36
-varav komvux	14,45	17,75
-varav måltid	45,03	47,41
-varav kultur och fritid	39,82	42,59
-varav vård och omsorg	276,81	281,60
Antal årsarbetare tidsbegränsad, totalt	173,41	217,92
-varav förskola	29,02	42,75
-varav grundskola/skolbarnomsorg	103,79	138,48
-varav gymnasie	11,98	6,75
-varav komvux	0,00	2,95
-varav måltid	6,28	2,63
-varav kultur och fritid	5,00	6,88
-varav vård och omsorg	17,36	16,67
Antal årsarbetare, totalt	1 436,01	1 432,82

Antalet årsarbetare har varit ungefär detsamma som föregående år, även om vi kan se en viss minskning av personalstyrkan inom vårdverksamheterna. En förskjutning har skett från tidsbegränsat anställda till tillsvidareanställda, framförallt inom förskola och grundskola.

Hälsotal/sjukfrånvaro

2018 blev utfallet inom Produktionsstyrelsens verksamheter 7,0 % jämfört med 7,5% föregående år.

I nedanstående tabell visas sjukfrånvaron uppdelat per verksamhet. Ett av målen för 2018 var att sänka sjukfrånvaron inom Produktionsstyrelsen totalt, vilket har uppnåtts. Ett fortsatt arbete med orsakerna till sjukfrånvaron och åtgärder för att minska densamma kommer att vidtas under 2019.

	2018	2017
Hälsotal*, totalt	7,0%	7,5%
-varav förskola	7,5%	7,3%
-varav grundskola/skolbarnomsorg	6,1%	6,6%
-varav gymnasie	3,6%	3,1%
-varav komvux	5,5%	2,5%
-varav måltid	11,8%	13,8%
-varav kultur och fritid	5,4%	5,1%
-varav vård och omsorg	8,9%	10,4%

*sjukfrånvaro strikt enligt SKL:s hälsostatistikmätningar

Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy

Beslut i Produktionsutskottet, liksom löpande beslut i våra verksamheter, grundas alltid i aktuell kunskap och forskning om barn och unga.

Vi samverkar både i det strategiska arbetet och i vardagsarbetet. Detta sker mellan produktionsförvaltningens olika verksamheter men även tillsammans med kommunens övriga förvaltningar samt externa parter som t ex polis, landsting eller föreningsliv. Ett tydligt mål i både utbildningsverksamheterna och vård- och omsorgsverksamheterna är att barn och ungas inflytande och delaktighet i enlighet med de styrdokumenterna ska öka. Åtgärder för detta vidtas och följs upp på enhetsnivå.

Kompetensutveckling inom utbildningsverksamheterna utgår från behov identifierade i det systematiska kvalitetsarbetet och sker i samarbete med aktörer som är väl insatta i gällande styrdokument. Under 2018 användes t ex Uppsala universitet för fortbildning av skolledare och förskollärautbildning. Beslut och åtgärder som rör barn och unga följs upp i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Vård- och omsorgsverksamheterna arbetar systematiskt med att ständigt öka möjligheten för kunden att själv bestämma över innehållet i det stöd som ges. Tillgänglighet för alla kunder, oavsett ålder och funktionsnedsättning, säkerställs via valida metodval både gällande bemötande och kommunikation. För att öka möjligheten att uttrycka sin vilja och upplevelse används Pictogrambilder och andra liknande verktyg både i interaktiv och fysisk form. Den systematiska uppföljningen sker bland annat via brukarundersökningar med, Pict-O-Stat som enkätverktyg, egenkontroller, riskbedömningar och genomförandeplaner

Uppföljning miljömål/miljöarbete

På övergripande kommunnivå har beslutats om gemensamma miljömål. Det miljömål som Produktionsstyrelsen särskilt valt att följa upp under 2018 är:

- Senast 2018 har alla förskolor i kommunen inventerat material och utrustning som barnen kommer i kontakt med samt ha en handlingsplan för hur farliga ämnen kan fasas ut.

Under 2017 inleddes arbetet med att kartlägga vilka farliga ämnen som eventuellt kan finnas i våra förskoleverksamheter. Under 2018 har samtliga kommunala förskolor inventerat material och utrustning som barnen kommer i kontakt med och har även upprättat handlingsplaner för hur farliga ämnen kan fasas ut.

Miljömedvetenhet och hållbar utveckling ingår i utbildningen av barn och elever, vilket innebär att frågorna är levande i det vardagliga arbetet. I övrigt så har produktionsförvaltningen genomfört en kartläggning av vilka miljöåtgärder som

utförs inom vård och omsorg. Denna kartläggning kommer 2019 ligga till grund för enheternas egna aktiviteter och har som mål att öka antal miljöåtgärder.

För att uppnå en effektivare källsortering vid de kommunala köken har en förstudie av möjliga anpassningar genomförts vid två av produktionsköken, Söraskolans kök är nu anpassat och köket vid Solskiftesskolan står på tur. Erfarenheterna av förändringarna vid dessa två kök kommer att ligga till grund för åtgärder vid resterande kök. Måltidsenheten arbetar aktivt för att, inom given budgetram och gällande upphandlingsregler, använda livsmedel som är ekologiskt producerade. Under 2017 infriades målet om 20% ekologiska varor då enheten uppnådde 21,7% under 2018 har denna siffra ökat till 28,4%.

Framåtblick

2019 kommer för Produktionsutskottet att innebära ett fortsatt intensivt arbete med att skapa ekonomisk stabilitet kombinerat med ökad kvalitet inom samtliga verksamheter. Det arbetet kommer att ha stor koppling till verksamheternas förmåga att på kort och lång sikt skapa förutsättningar för minskad sjukfrånvaro samt att rekrytera och behålla personal, både inom omsorg och utbildning

Produktionsförvaltningen ska med sitt verksamhetsperspektiv aktivt bidra till den långsiktiga strategin för lokalförsörjningen inom samtliga verksamheter.

I enlighet med kommunstyrelsens budgetdirektiv 2019 arbetar produktionsförvaltningen vidare med att bidra till nomineringen inför årets kvalitetskommun 2021. Bedömningarna görs med utgångspunkt från åtta huvudområden där produktionsförvaltningen fokuserar på följande områden:

- Ledarskap, ansvar och delegation
- Resultat och effektivitet
- Kommunen som arbetsgivare
- Ständiga förbättringar